Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamise ja liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Eelnõu eesmärk on Mootorsõidukimaksu seaduse ja mootorsõidukite registreerimistasu kehtetuks tunnistamine.

Automaksu kehtestamine oli suurejooneline valijate petmine, sest ükski praeguse valitsuskoalitsiooni erakond ei lubanud enne Riigikogu valimisi automaksu kehtestamist. Reformierakond lubas oma valimisprogrammis: „Hoiame maksukoormuse nii madala kui võimalik ja ühiste kulude rahastamiseks hädavajalik. Maksusüsteem peab koormama kodanikke ja majandust võimalikult vähe ning motiveerima riiki oma tulusid targalt kasutama." Eesti 200 lubas: „Me ei karista autoomanikke maksudega, vaid loome head toimivad lahendused."

Nüüd on aga uut poliitikat ja pikka plaani lubanud erakond hakanud oma sõnu süües inimesi ja ettevõtteid just automaksuga karistama.

Reformierakonna ja sotsiaaldemokraatide valitsus surus läbi automaksu ja registreerimistasu kehtestamise, mis jõustusid 2025. aastal. Need maksud on halvendanud inimeste majanduslikku kindlustunnet ning kahjustanud Eesti ettevõtete konkurentsivõimet. Samal ajal ei soovi kumbki erakond oma otsuse eest vastutust võtta.

Mootorsõidukite kasutamist maksustatakse juba praegu kütuseaktsiisi kaudu. Mida rohkem inimene sõidukiga sõidab ja kütust tarbib, seda rohkem maksab ta ka aktsiisi. Automaksu ja registreerimistasu kehtestamisega maksustatakse sõidukiomanikke täiendavalt. Nii maksustatakse autoomanikke sisuliselt kolmekordselt: kütuseaktsiisi, mootorsõidukimaksu ning sõiduki registreerimise või esmakordse omanikuvahetusega kaasneva registreerimistasu kaudu.

Isamaa on automaksu kehtestamisele järjekindlalt vastu seisnud. Automaks ja registreerimistasu mõjutavad ebaproportsionaalselt tugevalt lastega peresid, maapiirkondade elanikke ja ettevõtjaid, kelle jaoks on auto sageli hädavajalik liikumis- ja töövahend. Eesti majanduse olukorras peaks valitsus keskenduma majanduskasvu soodustamisele, riigi kulude ja bürokraatia vähendamisele, mitte uute maksukoormiste kehtestamisele.

Mootorsõidukimaksu ja registreerimistasu vastu on sõna võtnud mitmed kodanikuühendused ja ettevõtlusorganisatsioonid, sealhulgas Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Lasterikaste Perede Liit ja Eesti Puuetega Inimeste Koda. Eesti Autoomanike Liit kogus automaksu vastu üle 70 000 allkirja.

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 tunnistatakse kehtetuks Mootorsõidukimaksu seadus. Sellega lõpetatakse mootorsõidukimaksu kogumine.

Eelnõu §-ga 2 tunnistatakse kehtetuks liiklusseaduse 12³. peatükk „Registreerimistasu". Selle tulemusel kaob registreerimistasu kõigi seni selle tasu objektiks olnud mootorsõidukite, sealhulgas M1-kategooria sõiduautode ja N1-kategooria kuni 3500-kilogrammise täismassiga veoautode registreerimisel ning esmakordsel omanikuvahetusel.

Eelnõu §-ga 3 nähakse ette, et Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamist rakendatakse alates 1. jaanuarist 2027. aastast.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Seaduse mõjud

Seaduse vastuvõtmisega lõpetatakse mootorsõidukimaksu kogumine ning kaotatakse mootorsõidukite registreerimistasu. Selle tulemusel väheneb nii eraisikute kui ka ettevõtete maksukoormus ning paraneb inimeste majanduslik kindlustunne ja Eesti ettevõtete konkurentsivõime.

Registreerimistasu kaotamine vähendab sõidukite registreerimise ja omanikuvahetusega kaasnevaid kulusid. Muudatus puudutab kõiki seni registreerimistasu objektiks olnud mootorsõidukeid.

Eelnõu aitab vähendada inimeste ja ettevõtete kulusid ning toetab Eesti majanduse konkurentsivõimet.

5. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Mootorsõidukimaksu seaduse ja mootorsõidukite registreerimistasu kehtetuks tunnistamise tulemusel jääb riigieelarvesse laekumata mootorsõidukimaksust ja registreerimistasust saadav tulu.

6. Seaduse kooskõla Euroopa Liidu õigusega

Käesolev eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

7. Seaduse rakendamiseks vajalikud rakendusaktid

Käesoleva seaduse rakendamiseks ei ole vaja kehtestada täiendavaid õigusakte.

8. Seaduse jõustumine ja rakendamine

Seadus jõustub üldises korras. Mootorsõidukimaksu seaduse kehtetuks tunnistamist rakendatakse alates 1. jaanuarist 2027. aastast.

Helir-Valdor Seeder
Isamaa fraktsiooni esimees